

ЕЛЕКТРОННЕ НАУКОВЕ ФАХОВЕ ВИДАННЯ

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Л. В. Шаульська

д. е. н., професор, декан економічного факультету Донецького національного університету імені Василя Стуса, м. Вінниця

В. С. Бойченко

аспірант, Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ МІСТА: СУБ'ЄКТИВНИЙ АСПЕКТ

L. V. Shaulskaya

Doctor of Economics, Professor, Vasyl Stus Donetsk National University, Vinnytsia

V. S. Boychenko

Postgraduate Student, Vasyl Stus Donetsk National University, Vinnytsia

STATUS AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF THE CITY'S SOCIAL INFRASTRUCTURE: THE SUBJECTIVE ASPECT

О. М. Левченко

д-р екон. наук, професор, проректор з наукової роботи, Центральноукраїнський національний технічний університет, м. Кропивницький

О. В. Ткачук

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності, Центральноукраїнський національний технічний університет, м. Кропивницький

І. О. Царенко

аспірант, Центральноукраїнський національний технічний університет, м. Кропивницький

ІННОВАЦІЙНО-ІНТЕГРОВАНІ СТРУКТУРИ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ: ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ

О. М. Levchenko

Doctor in Economics, Professor, Vice-rector with Scientific Activities, Central Ukrainian National Technical University

О. V. Tkachuk

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of Department of Economics, Management and Commercial activities, Central Ukrainian National Technical University

I. O. Tsarenko

PhD student, Central Ukrainian National Technical University

INNOVATIVE-INTEGRATED STRUCTURES IN THE MODERN ECONOMY: THEIR CLASSIFICATION

І. Б. Чичкало-Кондрацька

д. е. н., професор, завідувач кафедри міжнародної економіки та маркетингу, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

Полтава

Е. О. Хаустова

магістрантка, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

Д. С. Кондрацька

студентка, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНСЬКИХ СТАРТАПІВ НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ

I. B. Chychkalo-Kondratska

*D.Sc. (Economics), Professor, Head of International Economics and Marketing
Department, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University*

E. O. Khaustova

student, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University

D. S. Kondratska

student, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University

INNOVATIVE POTENTIAL OF UKRAINIAN STARTUPS ON THE INTERNATIONAL MARKET

I. Є. Семенча

*д. е. н., професор, професор кафедри банківської справи, Дніпровський національний
університет імені Олеся Гончара, м. Дніпро*

Н. Д. Ковальов

магістр, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, м. Дніпро

УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКИМ КРЕДИТУВАННЯМ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

I. Y. Semencha

*Doctor of Economics Sciences, Professor of Department Banking, Oles Honchar Dnipro
National University, Dnipro*

N. D. Kovalev

magistr of Department Banking, Oles Honchar Dnipro National University, Dnipro

THE MANAGEMENT OF THE BANK'S LENDING TO SMALL AND MEDIUM BUSINESSES

A. П. Дука

*доктор економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту та
адміністрування, Національний університет харчових технологій, м. Київ*

КАРТОГРАФУВАННЯ РИЗИКІВ У СИСТЕМІ ІНТЕГРОВАНОГО РИЗИК- МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ

A. P. Duka

*Doctor of Economics, Associate Professor, Professor of Management and Administration
department, National University of food technologies*

RISK MAPPING IN THE INTEGRATED RISK MANAGEMENT SYSTEM OF THE ORGANIZATION

Ю. М. Петрушенко

д. е. н., завідувач кафедри міжнародної економіки

М. О. Токаренко

*аспірант, асистент, Сумський державний університет, Навчально-науковий
інститут бізнес-технологій «УАБС»*

ПОВЕДІНКОВІ АСПЕКТИ ПРИЙНЯТТЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО РІШЕННЯ ВЕНЧУРНИМ ІНВЕСТОРОМ

Yu. M. Petrushenko

M. O. Tokarenko

BEHAVIORAL ASPECTS OF VENTURE CAPITALISTS' DECISION-MAKING PROCESS

М. В. Гудзь

*д. е. н., проф., завідувач кафедри управління персоналом і економіки праці,
Запорізький національний технічний університет*

УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ БІРЖОВОЇ ТА ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ

M. V. Gudz

Doctor of sciences, professor, head of Personal management and labour economic department, Zaporizhzhya national technical university

UKRAINIAN REALITIES AND PROSPECTS FOR THE FORMATION AND FUNCTIONING OF STOCK EXCHANGE AND E-COMMERCE

М. С. Пашкевич

д. е. н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту, Державний ВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпро

РОЛЬ ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ ДІЛОВОГО СЕРЕДОВИЩА РЕГІОНІВ

М. Pashkevych

Doctor of Science (Economics), Associate Professor, Head of the Accounting and Auditing Department, National Mining University, Dnipro

ROLE OF EDUCATION IN CREATION OF REGIONAL BUSINESS ENVIRONMENT

І. Л. Сазонець

д. е. н., проф., завідувач кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності, Національний університет водного господарства та природокористування (м. Рівне)

Н. О. Шкоропад

здобувач кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності, Національний університет водного господарства та природокористування (м.Рівне)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Igor Sazonets

Prof., Head of the Department of State Management, Documentation and Informatics National university of water management and nature resources use

Natalia Shkoropad

applicant of the Department of Public Administration, Documentation and Information Activity National university of water management and nature resources use

NATIONAL AND REGIONAL LEVEL OF INFORMATION SECURITY OF BUSINESS ENTITIES

К. С. Шапошников

д. е. н., професор, директор Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій, м. Одеса

ЕФЕКТИВНІ ФОРМИ ПАРТНЕРСТВА ДЕРЖАВИ І ПРИВАТНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

K. S. Shaposhnikov

Doctor of Economic Sciences, professor, Head of Black Sea Research Institute of Economy and Innovation, Odessa

EFFECTIVE FORMS OF PARTNERSHIP BETWEEN THE STATE AND PRIVATE BUSINESS IN THE CONDITIONS OF UKRAINE' HEALTH CARE SYSTEM REFORMING

С. Е. Сардак

д. е. н., доцент, професор кафедри економіки та управління національним господарством, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

О. Д. Трифонова

к. е. н., доцент кафедри міжнародної економіки і світових фінансів, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Sergii Sardak

*Doctor of Economics, Associate Professor, Professor Department of Economics and
National Economy Management, Oles Honchar Dnipro National University*

Olha Tryfonova

*Ph.D., Senior Lecturer, Department of International Economics and World Finance, Oles
Honchar Dnipro National University*

PERSPECTIVE DIRECTIONS FOR THE DEVELOPMENT OF THE FINANCIAL MARKET IN CONDITIONS OF ECONOMY INFORMATIZATION

T. A. Васильєва

*д. е. н., професор, директор навчально-наукового інституту фінансів, економіки та
менеджменту імені Олега Балацького, Сумський державний університет, м. Суми*

ПРИНЦИПИ РЕАЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ У КРИЗОВИЙ ПЕРІОД РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Tetyana Vasilyeva

*Doctor of Economic Sciences, Professor, Director of Oleg Balatsky Academic and
Research Institute of Finance, Economics and Management, Sumy State University, Sumy*

PRINCIPLES OF BUDGET POLICY IMPLEMENTATION IN THE CRISIS PERIOD OF ECONOMIC DEVELOPMENT

К. Д. Салямон-Міхєєва

*кандидат економічних наук, доцент кафедри аудиту та економічного аналізу
Університету державної фіскальної служби України*

В. П. Салямон

*старший викладач кафедри менеджменту Університету державної фіскальної
служби України*

КОНСАЛТИНГОВІ ПОСЛУГИ В АУДИТІ

Ekaterina Saljamon-Mikheeva

*the candidate of economics sciences, the docent of chair of audit and economic analysis
University of the state fiscal service of Ukraine*

Vitaliy Salyamon

the teacher of chair of management University of the state fiscal service of Ukraine

CONSULTING SERVICES IN AUDIT

О. К. Примєрова

*кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів Національного
університету «Києво-Могилянська академія», м. Київ*

В. О. Янчук

*Бакалавр з фінансів Національного університету «Києво-Могилянська академія», м.
Київ*

ОСОБЛИВОСТІ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

O. K. Primierova

*Candidate of economic sciences, docent, associate professor at the Department of
Finance, National university of Kyiv-Mohyla academy, Kyiv*

V. O. Yanchuk

Bachelor of Finance, National university of Kyiv-Mohyla academy, Kyiv

FEATURES OF MONETARY POLICY IN UKRAINE AT THE PRESENT STAGE

Н. В. Лохман

к. е. н., доцент, доцент кафедри підприємництва і торгівлі, Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, м. Кривий Ріг

ВИЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РЕЙТИНГУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ СТАТИСТИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ПРОМИСЛОВОСТІ

N. V. Lokhman

Ph.D., Associate Professor Chair of Entrepreneurship and Trade Mykhaylo Tuhun-Baranovskyi Donetsk National University of Economics and Trade, Krivoy Rog, Ukraine

DETERMINATION OF INNOVATION RATING OF UKRAINIAN REGIONS ON THE BASIS OF STATISTICAL INDICATORS OF INDUSTRY

I. В. Кривов'язюк

к. е. н., професор, професор кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, Луцький національний технічний університет, м. Луцьк

В. Я. Голуб

магістрант кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, Луцький національний технічний університет, м. Луцьк

ОБҐРУНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ НА ОСНОВІ РЕЗУЛЬТАТІВ КОМПЛЕКСНОГО ДІАГНОСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОВІДНИХ СВІТОВИХ МАШИНОБУДІВНИХ КОРПОРАЦІЙ

I. V. Kryvovuzhuk

PhD in Economics, Professor, Professor of the Department of Entrepreneurship, Trade and Stock Exchanges, Lutsk National Technical University, Lutsk

V. Y. Golub

Master student of the Department of Entrepreneurship, Trade and Stock Exchanges, Lutsk National Technical University, Lutsk

JUSTIFICATION OF ECONOMIC DECISIONS ON THE BASIS OF RESULTS OF COMPREHENSIVE DIAGNOSTIC ANALYSIS OF ACTIVITIES OF THE WORLD'S LEADING ENGINEERING CORPORATIONS

В. О. Яворська

к. е. н., доцент, доцент кафедри біржової діяльності і торгівлі Національного університету біоресурсів і природокористування України

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ДЕРИВАТИВ» НА БІРЖОВОМУ РИНКУ

V. O. Yavorska

Ph.D. in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Exchange Activities and Trade National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

THEORETICAL PRINCIPLES OF THE "DERIVATIVE" DEFINITION ON THE EXCHANGE MARKET

О. А. Дудзяк

кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту, адміністрування та публічного управління Подільського державного аграрно-технічного університету

СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК ЕЛЕМЕНТ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ТА РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Oksana Antonivna Dudziak

PhD in Economics, asc.prof. of the Department of Management, Administration and Public Management of the State Agrarian and Engineering University in Podilya

RURAL GREEN TOURISM AS AN ELEMENT OF DIVERSIFICATION OF AGRICULTURE AND RURAL DEVELOPMENT

О. І. Гриценко

к. е. н., доцент, доцент бухгалтерського обліку та оподаткування, Сумський державний університет, м. Суми

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ ЧЕРЕЗ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО
ОБЛІКУ**

O. I. Gritsenko

*candidate of economic sciences, associate Professor Assistant professor of the chair of of
accounting and taxation, Sumy state University, Sumy*

**PROVIDING OF COMPETITIVENESS OF SUBJECTS OF MENAGE IS
THROUGH THE INPUT OF ECOLOGICAL ACCOUNT**

І. Г. Каницур

*к. е. н., доцент кафедри менеджменту, Університет державної фіскальної служби
України, м. Ірпінь*

**БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

I. H. Kantsur

*PhD in Economics, associate Professor in the Department of Management, University of
the State Fiscal Service of Ukraine, Irpin*

**BUDGETARY POLICY AS AN INSTRUMENT FOR SOCIO-ECONOMIC
DEVELOPMENT OF THE STATE IN THE CONDITIONS OF EURO
INTEGRATION**

З. О. Відомська

*провідний спеціаліст з кадрових питань, Національний науковий центр «Інститут
землеробства НААН», смт. Чабани*

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПШЕНИЦІ

Z. O. Vidovskaya

*Leading HR Officer National Scientific Center "Institute of Agriculture of the NAAN",
village Chabany*

**THEORETICAL PRINCIPLES OF THE EFFICIENCY OF THE PRODUCTION
OF WHEAT**

М. І. Волобуєв

*к. м. н., доцент кафедри менеджменту Київського національного торговельно-
економічного університету, м. Київ*

ПЕРСОНАЛ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ РЕСУРС ПІДПРИЄМСТВА

M. I. Volobuiev

*PhD, Associate Professor of the Department of Management of Kyiv National Trade and
Economic University, Kyiv*

STAFF AS A STRATEGIC RESOURCE OF THE ENTERPRISE

І. Я. Максименко

*к. е. н., доцент кафедри обліку та оподаткування, Запорізький національний
технічний університет, м. Запоріжжя*

Ю. В. Кривошей

*магістрант 6 курсу, Запорізький національний технічний університет, м.
Запоріжжя*

**ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ЗАРОБІТНОЮ
ПЛАТОЮ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ**

I. Maksymenko

*cand.sc. (econ.), assistant professor of department of «Accounting and taxation»
Zaporozhye National Technical University*

Y. Krivoschey

master, the 6th course, Zaporizhzhya National Technical University, Zaporizhzhya

FEATURES OF ORGANIZATION OF CALCULATION ACCOUNTS FOR THE EARNING PAYMENT IN THE PROCESS OF MANAGEMENT BY ENTERPRISE

C. A. Шпак

к. э. н., ведущий специалист ООО «РЭЙЛТРАНСХОЛДИНГ», г. Мариуполь

РЕСТРУКТУРИЗАЦИЯ И КАТЕГОРИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ В СТРАТЕГИЧЕСКОМ УПРАВЛЕНИИ ПРЕДПРИЯТИЯМИ

S. O. Shpak

PhD in Economics, Leading Specialist LLC 'RAILTRANSHOLDING', Mariupol

RESTRUCTURING AND THE CATEGORY OF ECONOMIC EFFICIENCY IN THE STRATEGIC MANAGEMENT OF ENTERPRISES

К. В. Копняк

*старший викладач кафедри економічної кібернетики та інформаційних систем,
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Вінниця*

ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ НАСКРІЗНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ПРИ ВИРІШЕННІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗАДАЧ

К. V. Kopniak

*Senior lecturer of department of economic cybernetics and information systems, Vinnytsia
Institute of Trade and Economics of KNUTE, Vinnytsia*

USING THE SYSTEM OF CROSS-CUTTING MODELING IN SOLVING FINANCIAL AND ECONOMIC PROBLEMS

О. І. Бабчинська

*к. геогр. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та адміністрування, Вінницький
торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-
економічного університету, м. Вінниця*

В. В. Соколовська

*к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту та адміністрування, Вінницький
торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-
економічного університету, м. Вінниця*

ОСНОВНІ ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

O. I. Babchinska

*PhD., Associate Professor of Department of Management and Administration, Vinnytsia
Trade and Economy Institute of Kyiv National Trade and Economy University, Vinnytsia*

V. V. Sokolovska

*PhD., Associate Professor of Department of Management and Administration, Vinnytsia
Trade and Economy Institute of Kyiv National Trade and Economy University, Vinnytsia*

MAIN TOOLS OF ENTERPRISE MANAGEMENT IN MODERN CONDITIONS

Г. М. Чепелюк

*к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи, ДВНЗ
«Університет банківської справи», Черкаський навчально-науковий інститут*

К. О. Ткаченко

*студентка, ДВНЗ «Університет банківської справи», Черкаський навчально-
науковий інститут*

**МЕТОДИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ, ЯКІ
ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ПРИ БАНКІВСЬКОМУ ІНВЕСТИЦІЙНОМУ
КРЕДИТУВАННІ**

H. M. Chepeliuk

PhD in Economics, Associate Professor of finance and banking, State High Education Establishment "Banking University", Cherkasy Educational and Scientific Institute

K. O. Tkachenko

Student, State High Education Establishment "Banking University", Cherkasy Educational and Scientific Institute

**METHODS OF EVALUATING INVESTMENT PROJECT USED FOR BANK
INVESTMENT LENDING**

M. G. Михайлов

кандидат технічних наук, докторант Національного наукового центру „Інститут аграрної економіки”

**ДОСВІД ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ХМЕЛЕГОСПОДАРСТВ**

M. G. Myhaulov

candidate of engineering sciences, postdoctoral fellow of the National Scientific Center "Institute of agrarian economy"

**THE EXPERIENCE OF INNOVATION AND INVESTMENT IMPROVEMENT
OF THE MATERIAL AND TECHNICAL BASE OF HUME FARMS**

I. O. Шевченко

викладач, аспірант кафедри економічного консалтингу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, м. Харків

**ОБҐРУНТУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ РІВНЯ РОЗВИТКУ
ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО АУДИТА ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТНИХ
ПРОГРАМ**

I. O. Shevchenko

lecturer, postgraduate student of the chair of economic consulting of Semen Kuznets Kharkiv National University of Economics, Kharkiv

**SUBSTANTIATION OF INDICATORS OF ASSESSMENT OF THE LEVEL OF
DEVELOPMENT OF THE STATE FINANCIAL AUDIT OF THE EXECUTION
OF BUDGET PROGRAMS**

C. I. Кудин

к. е. н., доцент, доцент кафедри економічної теорії, Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів

**ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ
ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ**

S. I. Kudyn

PhD in Economics, associate professor of the department of Economic Theory Ivan Franko National University of Lviv, Lviv

**THE ECONOMIC AND LEGAL FOUNDATIONS OF THE STUDY OF THE
PRIVATE PROPERTY INSTITUTION**

M. O. Солодкий

к. е. н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри біржової діяльності і торгівлі Національного університету біоресурсів і природокористування України

ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ БІРЖОВОГО ТОВАРНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

M. O. Solodky

*Ph.D., professor, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, professor of the
Department of exchange activities and Trade National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine*

PROBLEMS AND WAYS OF DEVELOPMENTS OF THE COMMODITY EXCHANGE MARKET IN UKRAINE

Ю. С. Шипуліна

*к. е. н., доцент кафедри маркетингу та управління інноваційною діяльністю
Сумського державного університету, м. Суми*

О. Ю. Савченко

*аспірант кафедри маркетингу та управління інноваційною діяльністю Сумського
державного університету, м. Суми*

Т. В. Кириченко

*аспірант кафедри маркетингу та управління інноваційною діяльністю Сумського
державного університету, м. Суми*

МОТИВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Y. S. Shipulina

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the
Department of Marketing and MIA of Sumy State University, Sumy*

E. J. Savchenko

student of the Department of Marketing and MIA of Sumy State University, Sumy

T. V. Kirichenko

student of the Department of Marketing and MIA of Sumy State University, Sumy

MOTIVATIONAL ASPECT OF MANAGEMENT OF INNOVATION ACTIVITY

Н. Г. Фатюха

к. е. н., доцент, Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя

Т. І. Журавльова

*Т. І. Журавльова, магістр, Запорізький національний технічний університет, м.
Запоріжжя*

АНАЛІЗ БОРГОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

N. G. Fatiukha

Cand. of Econ. Sciences, associate professor, Zaporizhzhia National Technical University

T. I. Zhuravlova

Master, Zaporizhzhia National Technical University

ASSESSMENT OF UKRAINE'S DEBT SECURITY

Т. Ю. Гайда

*к. е. н., ст. викладач кафедри міжнародних економічних відносин, Тернопільський
національний економічний університет*

А. В. Целюх

магістрант, Тернопільський національний економічний університет

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

T. Y. Haida

*Ph.D., senior lecturer of international economic relations department, Ternopil national
economic university*

A. V. Tselyukh

magister degree student, Ternopil national economic university

THE TRENDS OF THE UKRAINIAN STOCK MARKET DEVELOPMENT

Я. Я. Криль

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту, Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів

Н. В. Мельник

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту, Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів

ДИСКУСІЙНІ ПИТАННЯ ЩОДО ВИПЛАТИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ЗА ПЕРШУ ПОЛОВИНУ МІСЯЦЯ

Y. Y. Kril

PhD, docent, Associate Professor of Department of Accounting and Audit, Lviv national University named after Ivan Franko

N. V. Melnyk

PhD, docent, Associate Professor of Department of Accounting and Audit, Lviv national University named after Ivan Franko

DEBATABLE QUESTIONS OF WAGE PAYMENT FOR THE FIRST HALF OF THE MONTH

O. O. Kim

к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, докторант кафедри економічної теорії та економічних методів управління Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, м. Харків, Україна

РОЗПОДІЛ ДОХОДІВ В УКРАЇНІ 2010-2016 РР.

O. O. Kim

PhD, associated Professor Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics doctoral student V. N. Karazin Kharkiv National University

THE INCOME DISTRIBUTION IN THE UKRAINE, 2010-2016

O. V. Reva

кандидат економічних наук, Донецький національний технічний університет МОН України, м. Покровськ

ІНФОРМАЦІЙНО-ІНОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ПОБУДОВИ ТА РОЗВИТКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ У СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ

O. V. Reva

PhD, Donetsk National Technical University, Pokrovsk

INFORMATION-INNOVATIVE APPROACH TO THE CONSTRUCTION AND DEVELOPMENT OF INTELLECTUAL CAPITAL IN THE MODERN ECONOMY

P. V. Tulchinskiy

к. е. н., доцент, завідувач кафедри менеджменту та публічного адміністрування, ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»

АНАЛІЗ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ЩОДО ОЦІНКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНИХ ГОСПОДАРСЬКИХ СИСТЕМ

R. V. Tulchinskiy

Candidate of economic sciences, Associate professor, Head of the management and public administration department PHEI "Academician Yuriy Bugay International scientific and technical university"

ANALYSIS OF METHODOLOGICAL APPROACHES TO THE ASSESSMENT OF SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF REGIONAL ECONOMIC SYSTEMS

T. Gviniashvili

PhD (Economics), Associate Professor at the Department of Economics, entrepreneurship and enterprise management, Oles Honchar Dnipro national university, Dnipro

INCREASING THE EFFICIENCY OF BUSINESS ENTITIES' INNOVATIVE ACTIVITY ON THE BASIS OF VENTURE FINANCING

T. З. Гвініашвілі

к. е. н., доцент кафедри економіки, підприємництва та управління підприємствами, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, м. Дніпро

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА НА ЗАСАДАХ ВЕНЧУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ

Ю. О. Коваленко

к. е. н., доцент кафедри менеджменту, Індустріальний інститут ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», м. Покровськ, Україна

КУЛЬТУРНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ РЕГІОНАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Yu. O. Kovalenko

Associate Professor of the Department of management Industrial Institute "Donetsk national technical University", Pokrovsk, Ukraine

CULTURAL AND LEGAL SUPPORT SYSTEM OF REGIONAL INFORMATION MANAGEMENT

O. M. Guzaluk

к. е. н., доцент

H. O. Nebaba

к. е. н.

СОЦІОКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ РОЗПОДІЛУ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ КОРПОРАТИВНОГО КОНТРОЛЮ В ІНТЕГРОВАНОМУ КОРПОРАТИВНОМУ ОБ'ЄДНАННІ

O. M. Gutsaluk

PhD in Economics, Associate Professor

N. A. Nebaba

PhD in Economics

SOCIO-CULTURAL ASPECTS OF CORPORATE CONTROL DISTRIBUTION AND IMPLEMENTATION IN THE INTEGRATED CORPORATE ASSOCIATION

A. B. Grechko

к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки і підприємництва Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ДЕФІНІЦІЙНЕ ПОНЯТТЯ «РЕГІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ПРОСТІР» У ТЕОРІЇ РОЗВИТКУ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЦІ

A. Hrechko

Candidate of economic sciences, Associate professor Associate professor of economics and entrepreneurship department National technical university of Ukraine "Igor Sikorsky Kiev polytechnic institute"

DEFINITIVE CONCEPT OF "REGIONAL ECONOMIC SPACE" IN PRODUCTIVE FORCES THEORY AND REGIONAL ECONOMY

М. В. Шашина

к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки і підприємництва, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА РЕГІОНІВ

М. V. Shashyna

PhD of Economic sciences, Associate professor of the Department of Economics and Business Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute

METHODOLOGICAL APPROACHES FOR ASSESSMENT OF THE LEVEL OF THE REGION'S INSTITUTIONAL ENVIRONMENT

Н. Д. Мінчак

старший викладач кафедри економіки та менеджменту, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ І ВИКОРИСТАННЯМ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ З ВИРОБНИЦТВА МІНЕРАЛЬНИХ ВОД

N. J. Minchak

senior lecturer at the department of economics and management, Drohobych State Ivan Franko Pedagogical University

THE FORMATION OF MODEL OF MANAGEMENT DEVELOPMENT AND USE OF PERSONNEL AT THE ENTERPRISES PRODUCING MINERAL WATER

К. В. Левченко

магістр, Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя, Україна

І. Є. Андрющенко

к. е. н., доцент, Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя

РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА

K. V. Levchenko

Master, Zaporizhzhya National Technical University, Zaporizhzhya, Ukraine

I. E. Andrushchenko

Cand. of Econ. Sciences, associate professor, Zaporizhzhya National Technical University

CASH FLOW OF THE ENTERPRISE

А. А. Олійник

аспірант кафедри міжнародних економічних відносин, Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК СКЛАДОВА ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

A. A. Oliinyk

Postgraduate Student, Department of International Economic Relations, Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv

INTERNATIONAL FINANCIAL INSTITUTIONS AS A COMPONENT OF FINANCIAL GLOBALIZATION

В. І. Крижановський

аспірант кафедри менеджменту в будівництві, Київський національний університет будівництва і архітектури, м. Київ

**ПОБУДОВА СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНОЇ МОДЕЛІ ПОПЕРЕДЖЕННЯ
КРИЗОВИХ ЯВИЩ В МІКРОСЕРЕДОВИЩІ БУДІВЕЛЬНОГО ПРОЕКТУ НА
ГРУНТІ ВІРТУАЛЬНО-СТОХАСТИЧНОЇ ОЦІНКИ**

V. I. Kryzhanovsky

*postgraduate student of the Department of Management in Construction, Kyiv National
University of Construction and Architecture, Kyiv*

**CONSTRUCTION OF A STRUCTURAL AND LOGICAL MODEL FOR THE
PREVENTION OF CRISIS PHENOMENA IN THE MICRO ENVIRONMENT OF
A CONSTRUCTION PROJECT ON THE BASIS OF VIRTUAL-STOCHASTIC
ASSESSMENT**

T. A. Bincharovska

*аспірант кафедри обліку та економіко-правового забезпечення агропромислового
бізнесу Тернопільський національний економічний університет, м. Тернопіль*

**ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ТЛУМАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНОСТІ
ОБ'ЄКТІВ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН: ЗЕМЛІ, ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ТА
ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК**

T. A. Bincharovska

*Postgraduate student of the accounting and economic and legal support of agroindustrial
business department, Ternopil National Economic University, Ternopil city*

**THEORETICAL APPROACH FOR INTERPRETATION OF THE ECONOMIC
ESSENCE OF OBJECTS LAND RELATIONS: LAND, PLOT OF LAND AND
LAND RESOURCES**

H. V. Bondarchuk

*аспірант кафедри економічної теорії, Київський національний університет
будівництва і архітектури, м. Київ*

**ЕКОНОМІКО-ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ
ДЕВЕЛОПМЕНТУ ЯК ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ
ІНФРАСТРУКТУРИ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ**

N. V. Bondarchuk

*postgraduate student of the Department of economic theory, Kyiv National University of
Construction and Architecture, Kyiv*

**ECONOMIC AND INSTITUTIONAL ASPECTS OF THE DEVELOPMENT
FORMATION AS AN INNOVATIVE INVESTMENT INFRASTRUCTURE IN
THE CONSTRUCTION INDUSTRY**

G. V. Герасименко

аспірант, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

**ГІДНА ПРАЦЯ ЯК КОМПОНЕНТА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ
ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ: ОЦІНКА СТАНУ У
ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ ГАЛУЗЯХ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ**

H. V. Herasymenko

post-graduate student, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

**DECENT WORK AS A COMPONENT OF THE EFFECTIVENESS OF HUMAN
RESOURCES MANAGEMENT: ASSESSMENT OF THE STATE OF HIGH-TECH
INDUSTRIES IN UKRAINE**

B. M. Razjvivin

аспірант, Університет митної справи та фінансів

**УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ Й
ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ**

V. Razzhyvin

Post-graduate student University of Customs and Finance

**IMPROVEMENT OF THE MECHANISM OF STIMULATION OF INNOVATION
AND INVESTMENT ACTIVITY OF ENTERPRISES**

О. В. Васільцова

здобувач кандидатського ступеня, науковий співробітник лабораторії екологічного менеджменту, Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України, м. Київ

**ЕКОЛОГІЧНА КАПІТАЛІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ІНСТРУМЕНТ
ЗБЕРЕЖЕННЯ ДОВКІЛЛЯ**

O. V. Vasiltsova

Ph.D. candidate, Researcher, Laboratory of Environmental Management Institute of Agroecology and Natural Resources of National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, Kyiv

THE ESSENCE OF ECOLOGICAL CAPITALIZATION OF ENTERPRISES

Д. М. Султангулов

аспірант, ВНЗ «Національна академія управління»

**СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

D. M. Sultanhulov

**STRATEGIC DIRECTIONS FOR PROVIDING ECONOMIC AND ECONOMIC
DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY**

Л. В. Пархета

*аспірант кафедри страхування, ДВНЗ «Київський економічний університет імені
Вадима Гетьмана», м. Київ*

**ФІНАНСУВАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**

L. Parkheta

*Postgraduate student of the Department of Insurance, «Kyiv Economic University named
by name Vadim Hetman», Kyiv*

**FINANCING OF MEDICAL SERVICES IN THE HEALTH SYSTEM OF
UKRAINE**

Д. А. Сотніков

здобувач кафедри менеджменту в будівництві

**АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ
БУДІВЕЛЬНИМ ПРОЕКТОМ**

D. A. Sotnikov

Applicant the department of management in construction

**ANALYTICAL INSTRUMENTATION OF MANAGEMENT OF INVESTMENT
CONSTRUCTION PROJECT**

Toggle navigation . .

- [Назад](#)
- [Головна](#)

Ефективна економіка № 10, 2017

УДК 336.143

*I. Г. Канцур,
к. е. н., доцент кафедри менеджменту,
Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь*

БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

*I. H. Kantsur,
Ph.D in Economics, associate Professor in the Department of Management,
University of the State Fiscal Service of Ukraine, Irpin*

BUDGETARY POLICY AS AN INSTRUMENT FOR SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE STATE IN THE CONDITIONS OF EURO INTEGRATION

У статті досліджено сутність бюджетної політики та її значення в соціально-економічному розвитку країни в умовах євроінтеграції. Визначено, що бюджетна політика є одним із ефективних інструментів впливу держави на соціально-економічні процеси, що в ній відбуваються. Встановлено, що реалізація бюджетної політики здійснюється за допомогою бюджетного механізму. Проаналізовано вплив інструментів бюджетного механізму на економічний та соціальний стан країни. Зроблено висновок, що за допомогою інструментів бюджетного механізму здійснюється розподіл та використання бюджетних коштів на соціально-економічний розвиток країни. Визначено, що в умовах євроінтеграції основною проблемою у фінансуванні суспільних потреб є удосконалення бюджетної політики відповідно до європейських стандартів. Здійснено порівняльний аналіз макроекономічних показників України з деякими європейськими країнами та визначено відповідність сучасного економічного стану України вимогам Маастрихтського договору.

The article examines the essence of fiscal policy and its importance in the country's socio-economic development in the context of European integration. It is determined that fiscal policy is one of the effective tools of state influence on the social and economic processes taking place in it. It is established that implementation of budget policy is carried out with the help of a budget mechanism. The influence of budgetary mechanism tools on the economic and social condition of the country is analyzed. It is concluded that with the help of budgetary mechanism tools, the distribution and use of budgetary funds for the country's social and economic development is carried out. It is determined that under the conditions of European integration the main problem in financing public needs is to improve the budget policy in accordance with European standards. A comparative analysis of macroeconomic indicators of Ukraine with some European countries was carried out and the compliance of the current economic conditions of Ukraine with the requirements of the Maastricht Treaty was determined.

Ключові слова: бюджет, бюджетна політика, бюджетний механізм, соціально-економічний розвиток, євроінтеграція.

Keywords: budget, fiscal policy, budgetary mechanism, socio-economic development, eurointegration.

Постановка проблеми. Діяльність та функціонування держави не можливе без наявності фінансових ресурсів, рівень яких є важливим для забезпечення соціально-економічного розвитку країни. Саме бюджетна політика і є одним із ефективних інструментів впливу держави на соціально-економічні процеси, що в ній відбуваються. Враховуючи посилення євро інтеграційних процесів та нестабільний і тяжкий сучасний економічний та політичний стан країни, особливої уваги потребує дослідження як теоретичних, так і практичних аспектів формування нових підходів до управління бюджетним процесом та реалізації бюджетної політики України, які б відповідали європейським стандартам. Основним орієнтиром і вектором руху на даному шляху має стати діюча в провідних європейських країнах світу соціально-економічна модель розвитку. Саме тому, окремої актуальності потребує питання реалізації бюджетної політики України в умовах євроінтеграції-

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у сферу досліджень бюджетної політики зробили такі вітчизняні науковці, як: В. Базилевич, Т. Боголіб, О. Василик, В. Гець, І. Запатріна, Л. Лисяк, І. Лук'яненко, І. Луніна, І. Лютий, А. Мазараки, В. Опарін, Д. Полозенко, В. Федосов, І. Чугунов, А. Чухно, С. Юрій тощо. Концептуальні основи формування бюджетної політики та її вплив на соціально-економічний розвиток держави відображено в працях зарубіжних вчених-науковців, серед яких праці: Дж. Б'юкенена, А. Вагнера, Н. Вільяма, Дж. М. Кейнса, П. Кругмана, А. Лаффера, Р. Масгрейва, В. Парето, К. Рау, Дж. Сакса, П. Самуельсона, А. Сміта, Р. Солоу, Дж. Стігліца, В. Танзі, А. Улюкаєва, С. Фішера, Дж. Хікса тощо. Однак подальшого дослідження потребують питання формування нових підходів щодо реалізації бюджетної політики в умовах євро інтеграційних процесів, визначення її основних стратегічних пріоритетів з метою стабілізації економічного та соціального рівня розвитку країни.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження сутності та значення бюджетної політики як інструменту соціально-економічного розвитку

держави в умовах євроінтеграції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідно до Стратегічного плану діяльності Міністерства фінансів України на 2016 бюджетний рік та два бюджетних періоди, що настають за плановим (2018.2018 роки) визначено шість стратегічних цілей діяльності, а саме: 1) забезпечення стійкості, прозорості та передбачуваності бюджетної політики; 2) удосконалення системи управління державними фінансами та запровадження середньострокового бюджетного планування; 3) якісне удосконалення системи оподаткування та фінансової звітності, модернізація методології бухгалтерського обліку з урахуванням вимог міжнародних стандартів, підвищення рівня митної безпеки; 4) удосконалення системи управління державним боргом, ефективна реалізація національних інтересів на міжнародній арені та сприяння підвищенню кредитного рейтингу країни; 5) удосконалення міжбюджетних відносин; 6) якісний розвиток менеджменту Міністерства фінансів України [1]. Зазначені цілі спрямовані на забезпечення стабілізації фінансової системи України та управління державними фінансами, враховуючи умови та нормативні стандарти європейських країн. Як зазначено в документі Національного банку України від 12 вересня 2017 року «Основні засади грошово-кредитної політики на 2018 рік та середньострокову перспективу» [2], фінансова стабільність – це стан фінансової системи, в якому вона здатна належним чином забезпечити можливість ефективно виконувати свої ключові функції, такі як фінансове посередництво та забезпечення здійснення платежів, і, таким чином, сприяти стійкому економічному зростанню, а також протистояти негативному впливу кризових явищ на економіку-

Основним інструментом фінансової й економічної стабілізації для країн Єврозони в короткостроковій і середньостроковій перспективах є фіскальна політика (передбачається твердість цін і заробітних плат у короткостроковому й середньостроковому періодах). За наявності впливу на економіку асиметричного шоку насамперед задіяні автоматичні стабілізуючі властивості фіскальної політики (так звані властивості автоматичного стабілізатора): за незмінної податкової системи економічний спад супроводжується зростанням бюджетних витрат і зниженням бюджетних доходів. Якщо ж стабілізаційний ефект виявиться недостатнім, то додаткова зміна податкового законодавства або системи соціальної підтримки населення дозволить підвищити ефективність фіскальної політики (дискреційна фіскальна політика) [3]. Таким чином, в умовах євроінтеграції України та з метою забезпечення стабільного економічного і соціального розвитку країни, значна роль у сфері фінансової політики повинна бути зосереджена на фіскальній політиці держави, складовими якої є бюджетна та податкова політики.

Реалізація бюджетної політики здійснюється за допомогою бюджетного механізму, під яким ми розуміємо систему інструментів, методів, засобів, які здійснюють формування грошових коштів держави, забезпечують процес розподілу (перерозподілу) фінансових ресурсів, функціонування бюджетної системи з метою вирішення соціально-економічних проблем і створення сприятливих умов для розвитку суспільства. У праці [4, с. 17] авторами визначено основні інструменти бюджетного механізму, а саме: суб'єкти бюджетного процесу, бюджетні плани, бюджетні норми і нормативи, доходи бюджету, видатки бюджету, бюджетні санкції, бюджетний контроль, міжбюджетний баланс, автоматизація бюджетного процесу тощо.

Тобто за допомогою бюджету здійснюється перерозподіл ВВП з метою забезпечення соціальної рівності, створення сприятливого соціального клімату в державі. За допомогою бюджетних планів відбувається визначення альтернативних методів вирішення проблемних питань соціально-економічного розвитку держави, а бюджетне планування виступає важливим інструментом підвищення ефективності витрачання коштів бюджету на всі складові соціального та економічного розвитку країни. При цьому бюджетні норми та нормативи визначають гарантований мінімум витрат на соціально-економічний розвиток в розрахунку на душу населення які забезпечують рівні права для всього населення в отриманні певного набору освітніх, медичних, культурних послуг тощо. Тобто, від доходів держави залежить соціально-економічний розвиток країни та рівень життя населення.

Використовуючи видатки бюджету держава впливає на загальний рівень доходів і життя населення та відображає перерозподільчі процеси в країні. Ефективність державних витрат забезпечується в тому випадку, коли вони стимулюють економічне зростання, покращують формування сукупного попиту і споживання. Ефективному та раціональному фінансуванню суспільних потреб сприяє бюджетний контроль, за допомогою якого можна виявити та попередити порушення у бюджетному механізмі щодо цільового використання бюджетних коштів. Він сприяє зростанню доходів бюджету та ефективному їх використанню, виступає найважливішою умовою соціально-економічного розвитку та дає змогу вплинути на захищеність соціальних інтересів суспільства. У разі виявлення бюджетних порушень щодо використання бюджетних коштів на соціальну сферу застосовуються різного роду бюджетні санкції за порушення при використанні бюджетних коштів та при нерівномірному розподілі коштів між бюджетами одного рівня.

За допомогою міжбюджетного балансу забезпечується вирівнювання нерівностей між адміністративно-територіальними одиницями, створення умов для соціального розвитку територіальних громад і підвищення рівня суспільних благ. При цьому основним інструментом міжбюджетного вирівнювання є міжбюджетні трансферти, видами яких є дотація вирівнювання, субвенції, кошти, що передаються від одного бюджету до іншого, додаткові дотації. Також слід зазначити, що більш раціональному розподілу бюджетних коштів при забезпеченні міжбюджетного балансу і взагалі за цільовим використанням коштів державного бюджету сприятиме покращення автоматизації бюджетного процесу. Її удосконалення повинно супроводжуватись сучасним програмним забезпеченням в інтерактивному режимі та сприяти контролю за ефективним використанням бюджетних коштів соціального призначення [4]. Таким чином, за допомогою інструментів бюджетного механізму здійснюється розподіл та використання бюджетних коштів на соціально-економічний розвиток країни.

У умовах євроінтеграції основною проблемою у фінансуванні суспільних потреб залишається удосконалення інструментів дії бюджетного механізму та бюджетної політики відповідно до європейських стандартів, що забезпечуватиме раціональний та ефективний перерозподіл національного доходу з метою підвищення рівня життя і соціальних гарантій населення країни. Актуальним наразі є застосування таких сучасних методик і прогресивних підходів в удосконаленні бюджетної політики, які підтверджені світовим досвідом. Адже у розвинутих європейських країнах бюджетну політику уже довгий час розглядають як ключовий фактор соціально-економічного розвитку.

Розглядаючи процес удосконалення бюджетної політики в умовах євроінтеграції, варто зосередити увагу на дослідженні основних умов та критеріїв, виконання яких дає країнам право вступу до економічного та валютного союзу. Ці вимоги було визначено в Маастрихтському договорі (1992 р.) [5], в якому виділено п'ять критеріїв конвергенції, які стосуються цінової стабільності, дефіциту бюджету, державного боргу, стабільності національної валюти та відсоткових ставок, а саме:

- відношення державного дефіциту до ВВП не повинно перевищувати 3%;
- відношення державного боргу до ВВП не повинно перевищувати 60%;
- стабільність цін і сталість середніх темпів інфляції протягом одного року до проведення оцінювання; при цьому показник росту інфляції не може більш ніж на 1,5 % перевищувати відповідні показники трьох найкращих (з погляду цінової стабільності) країн-членів;
- довгострокова номінальна відсоткова ставка не повинна перевищувати більш, ніж на 2% відповідні показники трьох найкращих (з погляду цінової стабільності) країн-членів;
- протягом щонайменше двох років і без значного напруження з боку відповідної країни, нормальне відхилення величини обмінного курсу не повинно виходити за граничні значення, передбачені механізмом обмінного курсу країн-членів.

Доцільним, на нашу думку, є здійснення порівняльного аналізу макроекономічних показників України з відповідними показниками країн Центральної та Східної Європи, які є членами Європейського Союзу (табл.1), що дасть змогу визначити на скільки сучасний економічний стан України відповідає вимогам Маастрихтського договору.

Таблиця 1.
Макроекономічні показники України та країн Центральної та Східної Європи за 2016 р.

Країна	Показник				
	ВВП млрд. дол.	ВВП на душу населення (дол. США)	Зростання реального ВВП, %	Державний борг, % ВВП	Рівень інфляції, %
Польща	467,6	27800	2,8	44,7	-0,6

Чехія	193,0	33200	2,4	40,8	0,7
Румунія	187,0	22300	4,8	39,3	-1,6
Угорщина	125,7	27500	2,0	75,7	0,4
Словаччина	89,53	31300	3,3	52,4	-0,5
Болгарія	52,42	20300	3,4	26,7	-1,3
Словенія	44,01	32100	2,5	81,8	-0,1
Литва	42,75	30000	2,3	41,8	-0,7
Латвія	27,68	25700	2,0	38,7	0,1
Естонія	23,13	29300	1,6	9,7	0,8
Україна	93,26	8300	2,3	78,2	13,9

Джерело: [6]

Аналізуючи наведені дані в табл.1 варто зазначити, що за такими показниками, як ВВП на душу населення та рівень інфляції, Україна значно відстає від розвитку Європейських країн, які є новими членами Європейського Союзу. Високий рівень інфляції негативно впливає на соціально-економічний стан країни, адже в умовах значного рівня інфляції зростає розрив в реальних доходах між видами соціальних груп, погіршується рівень життя населення та економічний рівень розвитку держави. ВВП на душу населення в Україні становив у 2016 р. 8300 дол. США, в той час, як, наприклад, у Чехії – 33200 дол. США. Даний показник майже в 2,5 рази менший від аналогічного найнижчого показника серед досліджуваних країн (Україна – 8300 дол. США, Болгарія – 20300 дол. США). Такий показник, як рівень інфляції в Україні є занадто високим (13,9 %) порівняно з показниками європейських країн, в яких гранично допустимий рівень становить 3.5%. Однак, якщо взяти до уваги прогнозні показники, які зазначені в «Основних засадах грошово-кредитної політики на 2018 рік та середньострокову перспективу» [2], то в найближчий час (до 2020 року) Україна досягне гранично допустимих показників рівня інфляції європейських країн (табл. 2).

Таблиця 2.
Прогноз динаміки деяких макроекономічних показників розвитку України на 2018.2020 рр.

Показник	2017 рік		2018 рік		2019 рік		2020 рік	
	Уряд	НБУ	Уряд	НБУ	Уряд	НБУ	Уряд	НБУ
Інфляція (індекс споживчих цін):								
- грудень до грудня попереднього року, у %	11,2	9,1	7,0	6,0	5,9	5,0	5,0	5,0
- у середньому до попереднього року, у %	12,9	12,7	9,5	8,2	6,2	6,0	5,8	5,0
Валовий внутрішній продукт:								
номінальний, млрд. грн.	2846	2850	3248	3220	3611	3585	3981	3915
реальний, у % до попереднього року	1,8	1,6	3,0	3,2	3,6	4,0	4,0	4,0

Джерело: [7, 8]

Відповідно до даних, наведених в табл. 2, середньострокова ціль щодо інфляції (приріст індексу споживчих цін у річному вимірі) встановлена на рівні 5% з допустимим діапазоном відхилень ± 1 п. п. досягатиметься протягом 2018 – 2020 років [2]. Як зазначено в [2] середньострокова ціль щодо інфляції є вищою, ніж у розвинених країнах, але близькою до інфляційних цілей країн з ринком, що розвивається. Установлення середньострокової цілі на рівні 5% пов'язано з історично високою та мінливою інфляцією в Україні та вищою амплітудою інфляційних шоків. Тобто грошово-кредитна політика Національного банку України спрямована на досягнення наступного рівня інфляції: грудень 2018 року – 6% з допустимим діапазоном відхилень ± 2 п. п.; грудень 2019 року – 5% з допустимим діапазоном відхилень ± 1 п. п.; грудень 2020 року і надалі – 5% з допустимим діапазоном відхилень ± 1 п. п. Таким чином, поступове зниження рівня інфляції сприятиме як економічному зростанню країни, так і підвищенню рівня зайнятості населення, а досягнення поставлених інфляційних цілей сприятиме забезпеченню очікуваних темпів зростання реального ВВП, який у відповідності з прогнозними показниками Уряду і Національного банку України в 2018 році повинен прискоритися до 3%, а до 2019 року - до 4% [2]. Отже, на основі дослідження прогнозних макроекономічних показників розвитку України на середньострокову перспективу можна зробити висновок, що тільки протягом наступних трьох років Україна зможе досягти гранично допустимих показників рівня інфляції європейських країн.

Аналіз макроекономічних показників України за 2016 рік та їх відповідність п'яти критеріям, визначених Маастрихтським договором виглядає наступним чином:

1. Відношення державного дефіциту України до ВВП у 2016 р. становило 2,3%, на одну особу це становить 1 279 грн. [9]. Цей критерій по відношенню до визначених умов Україною виконується.

2. Відношення державного боргу до ВВП у 2016 р. року становило 81%, в грошовому виразі це дорівнює 1 929 759 млн. грн. [9]. Даний показник перевищує критерії Маастрихтського договору на 21%. Тому за даним показником Україна не відповідає зазначеним вимогам.

3. Індекс споживчих цін на кінець 2016 р. становив 112,4 %, а на кінець 2015 р. цей показник був на рівні 143,3% [9]. Тобто протягом 2016 р. відбулось зниження рівня інфляції з 43,3% до 12,4%, що є позитивним елементом в економіці країни, однак недостатнім і невідповідним показником до критеріїв конвергенції. Ключовим чинником виступає стабільність цін і сталість середніх темпів інфляції протягом одного року до проведення оцінювання.

4. Протягом січня – грудня 2016 р. Національним банком України було поступово знижено облікову ставку з 22% до 14% річних [9]. Як зазначено в звіті Національного банку України «Подальше пом'якшення монетарної політики обумовлено зниженням ризиків для цінової стабільності та узгоджується з необхідністю досягнення цілей щодо інфляції у 2018.2018 рр.». Даний показник перевищує критерії Маастрихтського договору.

5. Протягом 2016 р. девальвація гривні відносно долара становила 12,9% [9]- За даними дослідження аналітичного департаменту «Fogex Club» у Польщі даний показник у 2016 р. дорівнював 8,6%, Чехії – 5,2%, Болгарії – 4,7%. За показником обмінного курсу Україна перевищує критерії, визначені в Маастрихтському договорі.

Враховуючи аналіз макропоказників економічного розвитку України та порівнюючи їх із критеріями конвергенції доцільно зазначити, що виконується лише одна вимога. А за такими показниками, як ВВП, зростання реального ВВП та державний борг Україна є наближеною до аналогічних показників досліджуваних країн. Таким чином, економічний стан країни є недостатньо стабільним і не повністю відповідає економічним показникам європейських країн-

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок. Розвиток України в умовах євро інтеграційних процесів можливий за рахунок зростання та покращення макроекономічних показників країни, удосконалення бюджетної політики та забезпечення її ефективності. Важливим завданням бюджетної політики як ефективного інструменту соціально-економічного розвитку України в умовах євроінтеграції є гармонізація структури доходної та видаткової частин бюджету. Адже бюджетний механізм країн Єврозони полягає у застосуванні нормативних показників щодо відсоткового значення величини бюджетного дефіциту та державного боргу до ВВП, відповідальності (санкцій) за порушення встановлених стандартів та нормативів, розробці програм та прогнозних показників стабільного розвитку показників бюджету. Тому стабільний розвиток економіки України за рахунок дії інструментів бюджетної політики є однією з умов досягнення рівня розвитку європейських країн. Цьому має сприяти бюджетна стратегія держави, яка є фактором забезпечення економічного зростання. Таким чином, перспективи подальших розвідок повинні бути направлені на дослідження бюджетної стратегії України в умовах євро інтеграційного курсу.

Список літератури.

1. Стратегічний план діяльності Міністерства фінансів України на 2016 бюджетний рік та два бюджетних періоди, що настають за плановим (2017–2018 роки) / Офіційний сайт Міністерства фінансів України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.minfin.gov.ua/page/plani-robot>
2. Основні засади грошово-кредитної політики на 2018 рік та середньострокову перспективу від 12.09.2017 / Офіційний сайт Національного банку України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=55564681>
3. Tanzi V. (2005). Fiscal Policy and Fiscal Rules in the European Union // CESifo Forum, 3.
4. Мельник В.М. Фіскальний механізм забезпечення соціального розвитку України: монографія / В.М. Мельник, І.Г. Канцур, М.М. Мельник. – Тернопіль: ФОП Осадца В.М., 2017. – 200 с.
5. Міжнародний документ від 07.02.1992 № 994_029 «Договір про Європейський Союз» / Офіційний веб-портал Верховної Ради України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_029
6. CIA World Factbook. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/>
7. Постанова Верховної Ради України від 31 травня 2017 р. № 411 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2018-2020 роки» / Офіційний веб-портал Верховної Ради України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/411.2018.n>
8. Інфляційний звіт НБУ (липень 2017) / Офіційний сайт Національного банку України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=51889286>
9. Річний звіт НБУ за 2016 р. / Офіційний сайт Національного банку України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=49064031>

References.

1. Official website of the Ministry of Finance of Ukraine “The Strategic Plan of the Ministry of Finance of Ukraine for 2016 fiscal year and two budget periods that follow the plan (2018.2018)”, available at: <https://www.minfin.gov.ua/page/plani-robot>, (Accessed 1 October 2017).
2. Official site of the National Bank of Ukraine “The main principles of monetary policy for 2018 and the mid-term perspective from 09/12/2017” , available at: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=55564681>, (Accessed 1 October 2017).
3. Tanzi, V. (2005), *Fiscal Policy and Fiscal Rules in the European Union*, CESifo Forum, 3.
4. Melnik, V.M., Kantsur, I.G. and Melnyk, M.M. (2017), *Fiskal'nyj mekhanizm zabezpechennia sotsial'noho rozvytku Ukrainy* [Fiscal mechanism for ensuring social development of Ukraine], FOP Osadz V.M., Ternopil, Ukraine.
5. The official web-portal of the Verkhovna Rada of Ukraine “International document No. 994_029 of 07.02.1992 “Treaty on European Union” , available at: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_029. (Accessed 1 October 2017).
6. CIA World Factbook, available at: <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/>, (Accessed 1 October 2017).
7. The official web-portal of the Verkhovna Rada of Ukraine “Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine dated May 31, 2017 No. 411 “On Approval of the Forecast of the Economic and Social Development of Ukraine for 2018-2020”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/411.2018.n>, (Accessed 1 October 2017).
8. Official website of the National Bank of Ukraine “NBU Inflation Report (July 2017)”, available at: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=51889286>. (Accessed 1 October 2017).
9. Official site of the National Bank of Ukraine “Annual report of the National Bank of Ukraine for 2016”, available at: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=49064031>, (Accessed 1 October 2017).

Стаття надійшла до редакції 09.10.2017 р.

Броу

bigmir)net 1511 5

ТОВ "ДКС Центр"